TADB: Tutahakikisha bajeti Wizara za Kilimo, Mifugo zinafikiwa kwa vitendo

Na Mwandishi Wetu, Dodoma

BENKI ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania(TADB) imeahidi kuongeza kushirikiana na Wizara ya Kilimo na Wizara ya Mifugo na Uvuvi kuhakikisha malengo ya bajeti ya wizara hizo kwa mwaka wa fedha 2021/2022 zinafikiwa kwa vitendo na kufanya ukuaji wa uchumi kuongezeka nchini .

Akizungumza hivi karibuni jijini Dodoma mara baada ya kupitishwa kwa bajeti ya wizara hizo, Mkurugenzi Mtendaji wa TADB, Japhet Justine alisema bajeti husika zimelenga kufanya maboresho makubwa katika sekta ya mifugo na uvuvi, hivyo benki yake itaendelea kutoa ushirikiano ili kufanikisha azma ya serikali ya kujenga uchumi wa viwanda ifikapo mwaka 2025.

"TADB itaendelea kutoa elimu, mikopo sambamba na kuwaunganisha na masoko wakulima na wafugaji ili waweze kufanya uzalishaji wenye tija na kuzifanya sekta ya kilimo, mifugo na uvuvi kuchangia sehemu kubwa katika pato na Taifa,"alisema Bw.Justine.

Justine alisema TADB imeendelea kutoa mikopo kwa wakulima ,wafugaji na wavuvi kupitia vyama vyao vya ushirika ili kuwafikia wahitaji wengi zaidi nchini kupitia na kuongezeka kwa uzalishaji kupitia sekta hizo.

"TADB imechangia katika utekelezaji wa bajeti ya mwaka 2020/2021 kwa kutoa mikopo kuwezesha kuboresha mnyororo wa thamani katika sekta ya mifugo na uvuvi na kufanya bidhaa zinazozalishwa kupitia sekta hizo kupata soko la uhakika," alisema Justine.

Alisema benki yake iliweza kutoa mikopo kwa wawekezaji wa viwanda vya kusindika maziwa pamoja na kuboresha miundombinu jambo lililosaidia kutengeneza soko la uhakika la maziwa kutoka kwa wafugaji katika maeneo mbalimbali hapa nchini.

Katika hatua nyingine, Justine alieleza kuwa tayari TADB imeshawezesha vikundi vya wavuvi kwa kuwapatia mikopo ya boti za uvuvi, vichanja vya kukaushia samaki, pamoja 'cold chain' hii ikiwa ni kuhakikisha samaki zinabaki na ubora wake mpaka zinapofika sokoni.

"Vikundi hivyo vikiwa ni chama cha ushirika wa wavuvi Zilagula kilichopo Sengerema na Bukasiga kilichopo Ukerewe mkoani Mwanza kuwa ni sehemu ya vikundi vilivyonufaika na mkopo kutoka TADB," alisema na kuhimiza wananchi kuitumia benki yake ili waweze kupatiwa mikopo itakayosaidia kuinua uchumi wao na taifa kwa ujumla.

Awali akiwasilisha Bajeti ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Waziri wa Wizara hiyo, Mashimba Ndaki alieleza kuwa mafanikio makubwa yamepatikana ikiwa ni kuongezeka kwa idadi ya mifugo hapa nchini kutoka idadi ya ng'ombe imeongezeka kutoka milioni 33.4 hadi milioni 33.9, mbuzi kutoka milioni 21.29 hadi milioni 24.5 na kondoo kutoka milioni 5.65 hadi milioni 8.5.

Aidha, usindikaji wa maziwa umeongezeka kutoka lita milioni 74.3 mwaka 2019/2020 hadi kufikia lita milioni 75.9 mwaka 2020/2021 sawa na ongezeko la asilimia 2.2.

Ongezeko hilo limetokana na viwanda kuongeza usindikaji ambapo sasa usindikaji umeongezeka kutoka asilimia 20 hadi asilimia 30 ya uwezo uliosimikwa.

Scanned with CamScanner

Wanaokatwa HESLB kuona to

Na Gloria Tesha

BODI ya Mikopo kwa Wanafunzi wa Elimu ya Juu (HESLB), imesema inaendelea kufanyia kazi maelekezo ya Rais Samia Suluhu Hassan ya kufutwa kwa tozo ya asilimia sita ya Kutunza Thamani ya Mkopo (VRF).

Akizungumza na HabariLEO jana, Mkuu wa Kitengo cha Mawasiliano HESLB, Omega Ngole, alisema kuanzia Julai mwaka huu, baadhi ya wakopaji wataona tofauti ya makato katika mikopo yao baada ya kuondolewa VRF.

Ngole alisema bodi hiyo inaendelea na kazi kama ilivyoeleza hapo awali na kwamba, baadhi ya wahusika wataanza kuona tofauti katika makato yao.

"Kwa sasa watu wetu wa Tehama (teknolojia ya habari na mawasiliano) wanaendelea na kazi hiyo, hatua ni nzuri," alisema.

Baada ya Rais Samia kuagiza tozo hiyo iondolewe alipozungumza katika sherehe za Mei Mosi mwaka huu jijini Mwanza, HESLB ilitoa taarifa siku chache baadaye ikisema imeanza kutekeleza agizo hilo kupitia mifumo hiyo ya Tehama yenye taarifa za madeni ya wateja.

"Kwa sasa wateja wetu wawe watulivu na taarifa za ziada zitakuwa zinatolewa mara kwa mara kupitia barua pepe ya bodi repayment@heslb.go.tz na mitandao yote na kijamii, hivyo kwa maswali tuma barua pepe kwenda kwenye hiyo email au WhatsApp kwa namba 0739335566," ilisema taarifa hiyo.

Bodi hiyo pia ilimshuku-

ru Rais S
ufanisi ka
mikopo k
28.2 mwa
Sh bilioni
2019/202

Akihu
he hizo z
huu. Rais
kufuta as
kwa wan
ya HESLB
imia 15 in
mishahara

Mwanafunzi wa Shule ya Msingi Nguvumali jijini Tanga, Samira Shaban akipatiwa maziwa na mwalimu wake wakati maofisa wa Bodi ya Maziwa nchini (TDB) walipofika shuleni hapo kuhamasisha unywaji maziwa kwa watoto ili kuimarisha afya zao. (Picha na Wizara ya Mifugo na Uvuvi).

RC Kunenge: Wataalamu wasijiingize katika siasa

Na John Gagarini, Chalinze

MKUU wa Mkoa wa Pwani, Abubakar Kunenge, amewataka wataalamu mkoani humo kutojiingiza kwenye siasa, badala yake wawatumikie wananchi kwa kuwaletea maendeleo.

Aliyasema hayo Chalinze alipozungumza na watumishi wa Halmashauri ya Chalinze na

kupunguza gharama kwa kuondoa mianya ya wizi na ufisadi.

"Sisi kama watendaji, tunapaswa kuwatumikia wananchi na masuala ya siasa tuwaachie wenyewe, sisi kazi yetu ni kuwajibika kwao maana mkiingia kwenye siasa, mtaacha majukumu yenu ya kuleta maendeleo; hivyo siasa ni vema mkawaachia wanasiasa maana ndio kazi yao," alisema.

"Tunajua Chalinze chanzo kikubwa ni madini ya mawe na kokoto, lakini kuna wakati yanaweza kuisha, hivyo kuna haja ya kuangalia vyanzo vipya ili kuongeza mapato ambayo ndiyo roho ya halmashauri yoyote," alisema.

Kaimu Mwenyekiti wa Halmashauri ya Chalinze, Ismail Msumi, alisema kwa kushirikiana na watendaji, wao kama madiwani watahakikisha wanashirikiana ili malengo ya kuwaletea maendeleo wananchi yafikiwae.

kuongeza mapato kwa kuanzisha vyanzo vipya vya mapato ikiwa ni pamoja na kuwa na stendi mpya ambapo mabasi yatakuwa yakitozwa ushuru kwani zaidi ya mabasi 200 hupita Chalinze kwenda mikoani, pamoja na kuanzisha soko.

Diwani wa Kata ya Kiwangwa, Malota Kwaga, alisema aliomba uongozi wa mkoa kuhamasihaha wawekezaji kujenga kiwanda cha matunda ili kusindika mananasi

Scanned with CamScanner

ABARI ZA BIASHARA

TADB yajipanga utekelezaji bajeti ya kilimo, uvuvi

Na Mwandishi Wetu, Dodoma

BENKI ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania (TADB) imesema itaongeza ushirikiano na Wizara ya Kilimo na Wizara ya Mifugo na Uvuvi kuhakikisha malengo ya bajeti ya wizara hizo kwa mwaka wa fedha 2021/2022 zinafikiwa kwa vitendo na kusaidia ukuaji wa uchumi wan chi.

Akizungumza hivi karibuni jijini Dodoma baada ya kupitishwa kwa bajeti ya wizara hizo, Mkurugenzi Mtendaji wa TADB, Japhet Justine alisema bajeti za wizara hizo zimelenga kufanya maboresho makubwa katika sekta hizo, hivyo benki yake itaendelea kutoa ushirikiano ili kufanikisha azma ya serikali ya kujenga uchumi wa viwanda ifikapo mwaka 2025.

"TADB itaendelea kutoa elimu, mikopo sambamba na kuwaunganisha na masoko wakulima na wafugaji ili waweze kufanya uzalishaji wenye tija na kuifanya sekta ya kilimo, mifugo na uvuvi kuchangia sehemu kubwa ya Pato la Taifa," alisema Justine.

Alisema TADB imeendelea kutoa mikopo kwa wakulima, wafugaji na wavuvi kupitia vyama vyao vya ushirika ili kuwafikia wahitaji wengi zaidi na kuongeza uzalishaji kupitia sekta hizo.

"TADB imechangia utekelezaji wa bajeti ya mwaka wa fedha 2020/2021 kwa kutoa mikopo kuboresha mnyororo wa thamani katika sekta ya mifugo na uvuvi na kufanya bidhaa zinazozalishwa kupitia sekta hizo kupata soko la uhakika," alisema.

Justine alisema benki hiyo ilitoa mikopo kwa wawekezaji wa viwanda vya kusindika maziwa na kuboresha miundombinu jambo lililosaidia kutengeneza soko la uhakika la maziwa kwa wafugaji katika maeneo mbalimbali nchini.

Alisema TADB imewezesha vikundi vya wavuvi kwa kuvipatia mikopo ya boti za uvuvi, vichanja vya kukaushia samaki, ikiwa ni kuhakikisha samaki wanabaki na ubora wake mpaka wanapofika sokoni.

"Chama cha Ushirika wa Wavuvi Zilagula kilichopo Sengerema na Bukasiga kilichopo Ukerewe mkoani Mwanza ni sehemu ya vikundi vilivyonufaika na mikopo kutoka TADB," alisema Justine na kuwahimiza wananchi kuitumia benki hiyo ili wapate mikopo itakayosaidia kuinua uchumi wao na taifa kwa ujumla.

Akiwasilisha Bajeti ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Waziri wa wizara hiyo, Mashimba Ndaki alieleza kuwa mafanikio makubwa yamepatikana ikiwamo ongezeko la idadi ya mifugo nchini kutoka ng'ombe milioni 33.4 hadi milioni 33.9, mbuzi milioni 21.29 hadi milioni 24.5 na kondoo milioni 5.65 hadi milioni 8.5.

Aidha, alisema usindikaji wa maziwa umeongezeka kutoka lita milioni 74.3 mwaka 2019/2020 hadi lita milioni 75.9 mwaka 2020/2021 sawa na ongezeko la asilimia 2.2.

Alisema ongezeko hilo limetokana na viwanda kuongeza usindikaji kutoka asilimia 20 hadi asilimia 30.

Wafanyabiashara wa vitambaa katika mtaa wa Mchikichi, Kariakoo, Dar es Salaam wakipanga bidhaa hizo kusubiri wanunuzi jana. Vitambaa hivyo ambavyo ni kwa ajili ya urembo kichwani waliuza kati ya Sh 2,000 na Sh 10,000 kutegemea na ubora. (Picha na Fadhili Akida).

Scanned with CamScanner

Mkuu wa Wilaya ya Hanang, Mhandisi ... ya NMB Kanda ya Kati, Nsolo, Mlozi (wamwisho kushoto ...) ... sekondari ya Mulbadaw ... na viti na meza 50 kwa ajili ya shule ya ... thamani ya sh milioni 10. (Na Mpigapicha Wetu)

Mradi wa ADGG wawanufaisha wafugaji nchini

Na Elibariki Mafole, Arusha

■■ Mradi wa uboreshaji na uendelezaji mbari za ng'ombe wa maziwa (ADGG) ambao umefanyika katika mikoa ya Arusha, Kilimanjaro, Tanga, Iringa, Mbeya Njombe, na Songwe wawanufaisha wafugaji katika maeneo hayo.

Hayo yalibainishwa na Mkurugenzi Mkuu wa Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Tanzania (TALIRI), Prof.Erick Komba baada ya kumalizika kwa kikao cha tathmini ya maendeleo ya mradi huo ambao kwa hapa Tanzania unafanyika katika mikoa saba (7) na Halmashauri ishirini nan ne (24).

Prof.Komba alisema mradi huo ulikuwa ni wa miaka sita na unatarajiwa kumalizika mwaka 2022 mwezi wa nne. Lengo la kikao hicho cha tathmini ilikuwa ni kuangalia mazuri yaliyofanyika kupitia mradi na namna gani yanaweza kuendelezwa ili wafugaji waendelee kupata tija na kukuza kipato ufugaji.

"Wafugaji wamenufaika sana kutokana na uwepo wa mradi huu kutokana na ushauri mbalimbali walokuwa wakipata kutoka kwa wataalamu juu ya nini cha kufanya pale mifugo yao inapopata matatizo na aina gani ya mbegu bora za ng'ombe wa maziwa wanatakiwa kufuga," alisema Prof. Kombe.

Katika kikao hicho pia wamejadili namna ya kuwashirikisha wadau mbalimbali ambao watasaidia kuendeleza kazi zilizofanywa na mradi ili ziwe kuwa endelevu ikwepo serikali, wadau wa maziwa na wadau wa mawasiliano.

Lengo ni kuhakikisha uzalishaji wa maziwa unaongezeka hapa nchini na hivyo kupunguza uagizaji wa maziwa kutoka nje ya nchi na hivyo kumnufaisha mfugaji wa hapa nchini kwa kukuza kipato chake.

Mkurugenzi Mkuu wa Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Tanzania (TALIRI), Prof. Erick Komba

Naye Mshauri wa Mradi wa kuendeleza mbari za ng'ombe wa maziwa, Dkt. Maria Mashingo ambaye pia alishawahi kuwa Katibu Mkuu Mifugo amesema mradi huu ni muhimu sana katika kuleta mageuzi kwenye sekta ya maziwa kwa kuhakikisha kuna kuwa na mbegu au vizazi bora vya ng'ombe ambao wanauwezo mkubwa wa kutoa maziwa mengi.

Dkt.Mashingo alisema mradi huu umetekelezwa kwa kutumia mbinu kubwa ambayo katika Sekta ya Mifugo haijawahi kufanyika kwani kinachofanyika ni pamoja na utambuzi wa ng'ombe kwa kujua uzazi na ubora wake.

Hivyo ameshauri itafutwe njia ya kuhakikisha matokeo ya mradi huu yanaendelezwa kwani watafiti wamefanya kazi kubwa ambayo imeleta tija kwa wafugaji kwa kuongeza uzalishaji wa maziwa na kuongeza kipato chao.

Msimamizi Mkuu wa Mradi wa ADGG, Dkt.Daniel Mwakihangilo alisema wamekuwa wakiwashauri wafugaji juu ya matumizi ya mbegu bora za ng'ombe wa maziwa ikiwa ni pamoja na matumizi ya madume bora ambayo yanapatikana katika maeneo wanayoishi na kwa kutumia njia ya uhimilishaji ili wapate ng'ombe wenye uwezo wa kutoa maziwa mengi.

Mratibu wa mradi wa ADGG na Mtafiti wa Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Duniani, Dkt. Eliamoni Lyatuu alisema kwanza walikuwa na lengo la kuwa na mfumo wa ukusanyaji wa taarifa za mifugo, pili kuweza kurejesha mrejesho kwa wafugaji pale wanapokuwa na maswali au maoni na tatu ni kuipanga mifugo kulingana na ubora wake ili kuwasaidia wafugaji kupata mifugo sahihi yenye uwezo wa kutoa maziwa mengi.

Akizungumzia kuhusu mradi huu, Yusta Elisha ambaye ni mfugaji wa ng'ombe wa maziwa amesema kupitia mradi wa ADGG wameweza kupata maelekezo juu ya ufugaji bora, wamekuwa wakipata ujumbe kupitia simu juu ya namna ya kuendeleza shughuli zao za ufugaji ambazo zimewasaidi kuongeza uzalishaji wa maziwa tofauti na kiwango cha maziwa walichokuwa wakikipata kipindi cha nyuma ambapo kwa sasa wanapata lita 20 kwa siku tofauti na lita kumi walizokuwa wakipata kabla ya mradi.

Scanned with CamScanner

Kilimo Tanzania(TADB) imeahidi kuongeza kushirikiana na Wizara ya Kilimo na Wizara ya Mifugo na Uvuvi kuhakikisha malengo ya bajeti ya wizara hizo kwa mwaka wa fedha 2021/2022 zinafikiwa kwa vitendo na kufanya ukuaji wa uchumi kuongezeka nchini.

Akizungumza hivi karibuni jijini Dodoma mara baada ya kupitishwa kwa bajeti ya wizara hizo, Mkurugenzi Mtendaji wa TADB, Japhet Justine alisema bajeti husika zimelenga kufanya maboresho makubwa katika sekta ya mifugo na uvuvi, hivyo benki yake itaendelea kutoa ushirikiano ili kufanikisha azma ya serikali ya kujenga uchumi wa viwanda ifikapo mwaka 2025.

"TADB itaendelea kutoa [illegible] na wafugaji ili waweze kufanya uzalishaji wenye tija na kuifanya sekta ya kilimo, mifugo na uvuvi kuchangia sehemu kubwa katika pato na Taifa,"alisema Bw.Justine.

Justine alisema TADB imeendelea kutoa mikopo kwa wakulima ,wafugaji na wavuvi kupitia vyama vyao vya ushirika ili kuwafikia wahitaji wengi zaidi nchini kupitia na kuongezeka kwa uzalishaji kupitia sekta hizo.

"TADB imechangia katika utekelezaji wa bajeti ya mwaka 2020/2021 kwa kutoa mikopo kuwezesha kuboresha mnyororo wa thamani katika sekta ya mifugo na uvuvi na kufanya bidhaa zinazozalishwa kupitia sekta hizo kupata soko la uhakika," alisema Justine.

[illegible] wa viwanda vya kusindika maziwa pamoja na kuboresha miundombinu jambo lililosaidia kutengeneza soko la uhakika la maziwa kutoka kwa wafugaji katika maeneo mbalimbali hapa nchini.

Katika hatua nyingine, Justine alieleza kuwa tayari TADB imeshawezesha vikundi vya wavuvi kwa kuwapatia mikopo ya boti za uvuvi, vichanja vya kukaushia samaki, pamoja 'cold chain' hii ikiwa ni kuhakikisha samaki zinabaki na ubora wake mpaka zinapofika sokoni.

"Vikundi hivyo vikiwa ni chama cha ushirika wa wavuvi Zilagula kilichopo Sengerema na Bukasiga kilichopo Ukerewe mkoani Mwanza kuwa ni sehemu ya vikundi vilivyonufaika na mkopo

yamepatikana ikiwa ni kuongezeka kwa idadi ya mifugo hapa nchini kutoka idadi ya ng'ombe imeongezeka kutoka milioni 33.4 hadi milioni 33.9, mbuzi kutoka milioni 21.29 hadi milioni 24.5 na kondoo kutoka milioni 5.65 hadi milioni 8.5.

Aidha, usindikaji wa maziwa umeongezeka kutoka lita milioni 74.3 mwaka 2019/2020 hadi kufikia lita milioni 75.9 mwaka 2020/2021 sawa na ongezeko la asilimia 2.2.

Ongezeko hilo limetokana na viwanda kuongeza usindikaji ambapo sasa usindikaji umeongezeka kutoka asilimia 20 hadi asilimia 30 ya uwezo uliosimikwa.

Meneja Urasimishaji Ardhi Vijijini wa Mpango wa Kurasimisha Rasilimali na Biashara za Wanyonge Tanzania (Mkurabita), Anthony Temu, akimuelekeza jambo kwenye simu janja mmoja wa vijana wa jamii ya wafugaji, Mussa Letema wakati wa zoezi la kukusanya taarifa za dodoso kupitia mfumo wa Kobo wakati wa mafunzo ya kuwawezesha kiuchumi watu wa jamii ya wafugaji wa Kitongoji cha Mogelo, wilayani Mbarali, Mbeya mwishoni mwa wiki, kwa kutumia hatimiliki za kimila kuweka kama dhamana kukopa fedha benki za kusaidia kuboresha mifugo yao pamoja na kuanzisha miradi mingine ili kuinua kipato chao. (Picha na Richard Mwaikenda)

Tanzania kuzalisha, kuuza mbegu bora nje ya nchi

Na Mwandishi Wetu, Arusha

WAZIRI wa Kilimo Prof. Adolf Mkenda amesema Serikali imejidhatiti kufikia mwaka 2025,Tanzania itakuwa mzalishaji na muuzaji wa mbegu bora nje ya nchi jambo ambalo litaongeza tija na uzalishaji sambamba na kukuza pato la taifa.

Akizungumza mara baada ya kukitembelea kiwanda cha kuzalisha mbegu bora cha Seed Co Tanzania Limited, Prof. Mkenda alipongeza juhudi na kazi kubwa zinazofanywa na kiwanda hicho na kukitaka kuendelea na tafiti zaidi ili kuja na mbegu bora zaidi ambazo zitauzwa hata katika masoko ya nje na zitakazo ongeza tija katika sekta ya kilimo.

"Kwa namna ya kipekee niwapongeze kwa kazi nzuri mnayofanya na nachukua fursa hii kuwaomba mjikite kwenye tafiti zaidi kwa kuwa hapa mna maabara nzuri ambayo mkiitumia vyema kwenye tafiti zenu mtakuja na matokeo chanya yatakayowezesha upatikanaji wa mbegu bora na nyingi zaidi zitakazosaidia maendeleo na ustawi wa sekta ya kilimo". Alisema Prof. Mkenda.

Alisema lengo kubwa la wizara yake ni kuhakikisha sekta ya kilimo inajitegemea zaidi na haswa kuwa na mbegu bora ambazo zitaongeza tija na uzalishaji kwa wakulima waweze kupata mazao bora na yenye ushindani kwenye masoko ya ndani na nje.

"Mkulima huyu endapo atafanya kilimo cha kisasa na kupata mbegu hizi bora, pasipo na shaka ataweza kupata mazao mengi ambayo siyo tu yatakuwa bora bali yatakuwa yanaubora wa kuuzika nje ya nchi". Aliongeza Prof. Mkenda.

Prof. Mkenda aliwahaidi kampuni ya Seed Co Tanzania Limited kuwapatia mashamba mawili ya kukodi ili yatumike kwenye tafiti zao zitakazowezesha upatikanaji wa mbegu bora.

"Sisi kama Wizara ya Kilimo kwa kutambua mchango wenu na kazi kubwa mnayoifanya, tumedhamiria kuwakodisha mashamba mawili ambayo mtayatumia kwenye kufanya tafiti zenu," alisema waziri.

Aidha, Waziri Mkenda alizitaka Taasisi zingine kama vile TARI, Chuo Kikuu cha Kilimo cha Sokoine (SUA) kuendelea na tafiti zaidi za mbegu ili kusaidia kupata mbegu bora na zenye tija kwa wakulima.

"Tafiti hizi zina manufaa makubwa kwa maendeleo na ukuaji wa sekta ya kilimo kwa kuwa zinasaidia kuja na majawabu sahihi yenye manufaa zaidi, na Serikali inataka nguvu anayoitumia mkulima iendane na anachokipata kwenye mavuno," alisema.

Katika hatua nyingine, Prof. Mkenda aliwakaribisha wadau mbalimbali kama vile sekta binafsi kuwekeza kwenye sekta ya kilimo sambamba na kupanua wigo wa fursa za ajira na kuongeza kipato kwa watanzania.

"Nachukua fursa hii kuwakaribisha wadau wote, hasa sekta binafsi kuja kuwekeza kwenye sekta ya kilimo kwa kuwa huku kuna fursa nyingi za kujipatia kipato na hata kupunguza changamoto ya ukosefu wa ajira". Alisema Prof. Mkenda.

Tangu ateuliwe kushika nafasi ya uwaziri wa kilimo, Prof. Mkenda amekuwa akisisitiza na kuchukua hatua mbalimbali kuhakikisha kuwa uzalishaji katika sekta ya kilimo unakuwa na tija pamoja na kutoa mchango stahiki kwenye uchumi wa taifa.

Scanned with CamScanner

Mkuu wa ... kupatiwa maelezo na Mwenyekiti wa Chama cha Ushirika wa Wavuvi (Zilagula), Joram Yuda (mwenye suti nyeusi) juu ya matengenezo ya boti tano za Zilagula baada ya chama hicho kupatiwa mkopo wa sh. milioni 100.7 kutoka Benki ya Maendeleo ya Kilimo (TADB). (Na Mpigapicha Wetu)

Ulega awataka wavuvi kutumia vyema mkopo wa TADB

Na Mwandishi Wetu, Sengerema

NAIBU Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Abdallah Ulega, amekitaka Chama cha Ushirika cha Zilagula wilayani hapa kutumia vyema mkopo uliotolewa na Benki ya Maendeleo ya Kilimo (TADB) kujenga boti za kisasa ili boti hizo zisaidie viwanda vya samaki Jijini Mwanza kupata malighafi kwa wakati na kwa uhakika.

Akizungumza na waandishi wa habari hivi karibuni mara baada ya kundhishwa na ujenzi wa boti tatu za kisasa za uvuvi, kati ya boti tano, ambazo zinajengwa kwa mkopo wa sh. milioni 100.7 ambao umetolewa TADB kwa chama hicho.

Ulega alisema pesa hiyo ni mkakati wa Serikali wa kuwapatia wavuvi vyombo vya kisasa na kwamba matumizi mazuri ya boti hizo utavifanya viwanda kupata malighafi kwa uhakika na pia kuifanya sekta ya uvuvi kutoa mchango mkubwa zaidi kwenye pato la taifa.

"Mpango wa Serikali ni kuona sekta ya uvuvi inatoa mchango zaidi katika ukuaji wa pato la Taifa na ndiyo maana TADB wametoa kiasi hiki cha pesa ili muweze kupata boti za kisasa zitakazowasaidia kufanya vyema shughuli zenu," aliwaeleza wanaushirika hao na kuongeza kuwa ni vyema mkopo huo ukatumika vizuri na marejesho yake yafanyike kwa wakati.

Alisema kuwa viwanda vya samaki mkoani hapa vinakabiliwa na uhaba wa samaki na kwamba ni matumaini ya Serikali kwamba boti hizo zitaongeza samaki wanaohitajiwa na viwanda.

Alisema kwamba wavuvi nao wauze samaki moja kwa moja viwandani ili kuepuka njama za walanguzi.

"Kilio cha wavuvi wengi ni walanguzi wanaowanyonya. Walanguzi wamekuwa wanufaikaji wakubwa wa nguvu ya mvuvi. Uwepo wa boti hizi utawezesha kupata samaki wengi zaidi ambao watauzwa kwa bei nzuri kwa sababu samaki wanahitajika katika soko la ndani na nje ya nchi," alisema.

Aidha aliwashauri wavuvi wengine mkoani Mwanza waunde vyama vya ushirika ili waweze kunufaika na mikopo inayotolewa na taasisi za fedha, ikiwemo TADB.

"Wito wangu kwenu ni kujiunga katika vyama vya ushirika ili muweze kupata mikopo inayotolewa na taasisi za fedha. Vyama hivyo sio tu kwamba vitawawezesha kupata mikopo lakini pia vitawawezesha kuwa na uhakika wa soko la samaki mtakaowavua," alisema Ulega.

Mkurugenzi Mtendaji wa TADB, Japhet Justine, aliambia hadhara hiyo kuwa benki yao itaendelea kufanyia kazi changamoto zote zinazojitokeza ikiwemo kukosekana kwa mikopo kwa baadhi ya vyama vya ushirika licha ya kufuata taratibu zinazotakiwa.

"Mwanzoni tuliwaomba wavuvi waunde vyama vya ushirika ili tuweze kuwapa mikopo. Tunashukuru kwa sababu mwitikio umekuwa mkubwa na hivyo kurahisisha kazi ya kuratibu mikopo inayotolewa na benki," alisema na kuongeza kwamba mkakati wa benki ni kunufaisha vyama vyote vya ushirika.

Justine ameeleza kuwa mkopo huo wa sh. milioni 100.7 umelenga kutengeneza boti tano za uvuvi, kujenga eneo la kuhifadhia samaki pamoja na kukisaidia chama hicho kutekeleza mipango yake mingine.

Mwenyekiti wa chama cha Ushirika cha Zilagula, Joram Yuda, alipongeza Serikali kwa kazi kubwa ya kuweka mikakati madhubuti ambayo alisema imefanya sekta ya uvuvi kuaminiwa na taasisi za fedha, ikiwemo TADB.

"Kwa sasa wavuvi tunapata huduma za mikopo kutoka kwenye taasisi za fedha ikiwemo Benki ya Kilimo. Haya ni matunda ya Serikali katika kuhakikisha sekta muhimu kama kilimo, uvuvi na ufugaji zinaaminiwa na kukopesheka ili kurahisisha utendaji wa sekta hizo muhimu," alisema Yuda.

Scanned with CamScanner

TBS yatoa mafunzo kwa ...

Na Mwandishi Wetu, Morogoro

WAUZAJI, wasambazaji, wazalishaji na wadau wengine wa bidhaa za viungo mkoani Morogoro wamepatiwa mafunzo kuhusu uzalishaji bidhaa zenye ubora na viwango vinavyokubali ili kupanua masoko yao ndani na nje ya nchi.

Akizungumza hivi karibuni wakati wa utoaji mafunzo hayo yaliyofanyika Matombo, Morogoro Vijijini, Meneja Mafunzo na Utafiti wa Shirika la Viwango Tanzania (TBS), Hamis Sudi Mwanasala, alisema mafunzo hayo yametolewa kwa kwa wadau hao ili wabadilike na kuondokana na ufanyaji biashara na uzalishaji kwa lengo la kujikimu bali waongeze tija.

Alitaja wadau hao kuwa ni wauzaji, wasambazaji na wazalishaji wa viungo ikiwemo iriki, mlalasini, karafuu na vinginevyo, kutokana na mkoa huo kuzalisha bidhaa hizo kwa wingi.

"Serikali baada ya kutambua kwamba wajasiriamali wana mchango mkubwa sana katika kukuza uchumi wa nchi hii, wanasisitizwa wabadilike ili wafanye biashara zao wazalishaji kuendesha kilimo chenye tija na sio cha kujikimu," alisema Mwanasala.

Alisema wauzaji, wasambazaji, wazalishaji na wadau wengine wanatakiwa kuzalisha kwa wingi bidhaa zenye ubora ambazo zitaingia kwenye soko ndani na nje ya nchi bila vikwazo vya kibiashara.

"TBS inawataka kufuata viwango, lakini pia kanuni bora za afya na mazingira. Kupitia mafunzo haya pia wanapa elimu juu ya usajili wa majengo ya bidhaa za vyakula na vipodozi," alisema Mwanasala.

Aliongeza kuwa awali majukumu ya usajili majengo ya bidhaa za vyakula na vipodozi yalikuwa yakitekelezwa na iliyokuwa Mamlaka ya Chakula na Dawa Tanzania (TFDA), lakini kwa sasa yanafanywa na TBS.

Alifafanua kwamba Shirika hilo kati ya majukumu yake makuu ni kutoa mafunzo yanayohusu viwango na ubora wa bidhaa, hivyo kinachofanyika kwa wajasiriamali na wazalishaji na wachakataji kwa bidhaa za chakula (viungo) ni sehemu ya utekelezaji majuku yake.

Alisema wakati mwingone mafunzo ya aina hiyo yanaombwa na wadau ili kupatiwa elimu kuhusu shughuli zao ili ziweze kuwa na tija, kwa maana ya kuongeza thamani ya bidhaa zao na kufuata kanuni bora za uzalishaji na uendeshaji wa shughuli zao.

"Sisi kama shirika tunawajibika kutoa mafunzo na hilo ni jukumu letu na wakati mwingine tunaalikwa na tunashiriki kutoa elimu kupitia maonesho ya Nane Nane, Saba saba na wakati mwingine taasisi nyingine kama SIDO na Tantrade zikiandaa mafuzo zinatuliaka ili tuweze kutoa elimu," alisema.

Alisema huko nyuma uzalishaji wa bidhaa nyingi za vyakula, ulikuwa uzalishaji wa kufikirika, lakini sasa wanatakiwa kuja kibiashara na ili kuzalisha kibiashara lazima bidhaa hizo ziwe na ubora unaokunbalika, ziwe na viwango vinavyokubalika ili tuweze kuingia kwenye soko kwa kujiamini.

Aliwataka kutambua kuwa wajasiriamali ni watu wenye mchango mkubwa katika uchumi wa nchi. "Mkipata elimu ambayo itawasaidia kuboresha bidhaa zenu mtaongeza thamani ya bidhaa zenu na zitakubalika katika masoko ya ndani na nje," alisema.

Baadhi ya wadau walioshiriki mafunzo hayo ni SIDO na Tantrade. Kwa upande wa Tantrade walitoa elimu kuhusiana na masuala ya masoko hususan masoko ya nje ya vyakula, kutokana na bidhaa za vyakula kuhitajika sana huko.

Kwa upande wa wa SIDO walitoa elimu kuhusu uchakataji na uzalishaji bora wa vyakula.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Abdallah Ulega (aliyeshika boti) akikagua na kupatiwa maelezo na Mwenyekiti wa Chama cha Ushirika wa Wavuvi (Zilagula), Joram Yuda (mwenye suti nyeusi) juu ya matengenezo ya boti tano za Zilagula baada ya chama hicho kupatiwa mkopo wa sh. milioni 100.7 kutoka Benki ya Maendeleo ya Kilimo (TADB). (Na Mpigapicha Wetu)

Ulega awataka wavuvi kutumia vyema mkopo wa TADB

Na Mwandishi Wetu, Sengerema

NAIBU Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Abdallah Ulega, amewataka Chama cha Ushirika cha Zilagula wilayani hapa kutumia vyema mkopo uliotolewa na Benki ya Maendeleo ya Kilimo (TADB) kujenga boti za kisasa ili boti hizo zisaidie viwanda vya samaki Jijini Mwanza kupata malighafi kwa wakati na kwa uhakika.

Akizungumza na waandishi wa habari hivi karibuni mara baada ya kuridhishwa na ujenzi wa boti tatu za kisasa za uvuvi, kati ya boti tano, ambazo zinajengwa kwa mkopo wa sh. milioni 100.7 ambao umetolewa TADB kwa ... pato la taifa.

"Mpango wa Serikali ni kuona sekta ya uvuvi inatoa mchango zaidi katika ukuaji wa pato la Taifa na ndiyo maana TADB wametoa kiasi hiki cha pesa ili muweze kupata boti za kisasa zitakazowasaidia kufanya vyema shughuli zenu," aliwaeleza wanaushirika hao na kuongeza kuwa ni vyema mkopo huo ukatumika vizuri na marejesho yake yafanyike kwa wakati.

Alisema kuwa viwanda vya samaki mkoani hapa vinakabiliwa na uhaba wa samaki na kwamba ni matumaini ya Serikali kwamba boti hizo zitaongeza samaki wanaohitajiwa na viwanda.

Alisema kwamba wavuvi nao wauze samaki moja kwa moja viwandani ili kuepuka njama za ... kwa bei nzuri kwa sababu samaki wanahitajika katika soko la ndani na nje ya nchi," alisema.

Aidha aliwashauri wavuvi wengine mkoani Mwanza waunde vyama vya ushirika ili waweze kunufaika na mikopo inayotolewa na taasisi za fedha, ikiwemo TADB.

"Wito wangu kwenu ni kujiunga katika vyama vya ushirika ili muweze kupata mikopo inayotolewa na taasisi za fedha. Vyama hivyo sio tu kwamba vitawawezesha kupata mikopo lakini pia vitawawezesha kuwa na uhakika wa soko la samaki mtakaowavua," alisema Ulega.

Mkurugenzi Mtendaji wa TADB, Japhet Justine, aliambia hadhara hiyo kuwa benki yao itaendelea kufanyia kazi changamoto zote ... umekuwa mkubwa na hivyo kurahisisha kazi ya kuratibu mikopo inayotolewa na benki," alisema na kuongeza kwamba mkakati wa benki ni kunufaisha vyama vyote vya ushirika.

Justine ameeleza kuwa mkopo huo wa sh. milioni 100.7 umelenga kutengeneza boti tano za uvuvi, kujenga eneo la kuhifadhia samaki pamoja na kukisaidia chama hicho kutekeleza mipango yake mingine.

Mwenyekiti wa chama cha Ushirika cha Zilagula, Joram Yuda, alipongeza Serikali kwa kazi kubwa ya kuweka mikakati madhubuti ambayo alisema imefanya sekta ya uvuvi kuaminiwa na taasisi za fedha, ikiwemo TADB.

"Kwa sasa wavuvi tunapata ...

Scanned with CamScanner

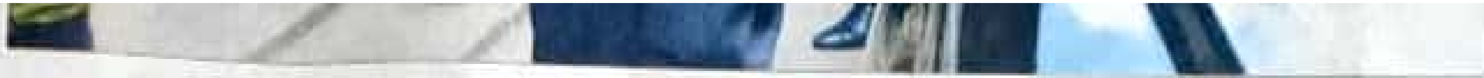

President Samia Suluhu Hassan addresses the Kariakoo Market trading community following an abrupt visit in the central business district in Dar es Salaam yesterday. Photo: Correspondent Jumanne Juma

rate instead of the projected 60 per cent," the statement noted, elaborating that she expressed dissatisfaction with the progress

TURN TO PAGE 2

Curbs waived on day old chicks importing

By Correspondent James Kandoya

THE government has temporarily eased restrictions on importation of day old chicks after a huge shortage that has pushed farmers to wait for three months.

Prof Hezron Nonga, the Director of Veterinary Services, told 'The Guardian' in an interview yesterday that day-old chicks have been scarce in the country since April due to the restrictions arising from the global Covid-19 pandemic, affecting importation of parental stock.

As a result, farmers in the country could not get chicks from breeders, with most told to wait until August, compelling some service providers to close shop.

"As a short term measure, we have issued importation permits and the first batch of 100,000 chicks will arrive next week for the June, July and August gap

"As a short term measure, we have issued importation permits and the first batch of 100,000 chicks will arrive next week for the June, July and August gap," he explained.

Five registered companies have been issued with importation permits where one company has the capacity to import up to 30,000 chicks, he stated.

The shortage of day-old chicks was growing and its demand increasing, so the ministry has taken some precautionary measures, he said.

The chicks being imported will arrive next week from Zambia, Israel, UK, India, the Netherlands and Belgium, he said, noting that before distribution, veterinary officers will test them to ascertain that no bird flu danger exists. They will also test for quality, as the weight of the chick should be 40-50 grams, he elaborated.

Statistics show that the country's demand is 100m chicks while the breeding capacity stands at 88.5m chicks annually, he said, highlighting that at present there are 26 investors registered in the poultry sub-sector producing 1.3m chicks.

Out of the production, 55m chicks are broilers while 28.9m are mixed function chicks and 7.5m are layers,

TURN TO PAGE 2

works as intended, he said, noting that the remaining

Scanned with CamScanner

Curbs waived on day old chicks importing

FROM PAGE 1

the director noted. "We encourage the private sector to invest in a new big poultry project to assure production of enough chicks to bridge the gap as part of medium term planning, "he said.

In the long run, the government wants the country to have a big poultry project with grandparent stock to produce parental stocks, assuring farmers that the government has taken measures to ensure the waiving of controls will be temporary.

A survey conducted by 'The Guardian' noticed that prices were hiked up to 2300/- for a single chick while breeders price the produce at 1,600/- per chick and the nearest order is slated for maturing after two months.

Samia suspends Kariakoo Market managers, scorns BRT II progress

Scanned with CamScanner

Barrick hailed for supp

By DAILY NEWS Reporter

BARRICK Gold Company through its North Mara Gold Mine has been hailed for supporting the preparation of the Mara Region Investment Guide meant to attract investors to grab investment opportunities.

Mara Region Investment Guide provides investment information to prospective local and foreign investors to attract them to invest in the region to stimulate business development and growth.

In recognition of the contribution, the Prime Minister, Mr Kassim Majaliwa who graced the launching of the Mara Region Investment Guide presented the gold mine with an award and certificate.

The preparation and launch of the guide are in response to the call made by Mr Majaliwa that each region should prepare an investment guide to attract investors.

The guides have been an effective tool to stimulate development in the regions as they identify many investment opportunities for both foreign and domestic companies as well as individuals to invest.

Also, the guides show various investment opportunities in the region ranging from agriculture (crop production, livestock keeping and fisheries),

Infrastructure upgrades in strategic sectors paying off: TADB

From DAILY NEWS Reporter

TANZANIA Agriculture Development Bank (TADB) has said there is evidence that infrastructure upgrading and capacity building to smallholders in the agriculture, livestock and fisheries sector is proving profitable to producers and the nation.

Commenting on TADB's post-budget commitments relating to livestock, fisheries and agriculture ministries' approved budgets, TADB Managing Director Japhet Justine, said the past years had proved that infrastructure improvement is increasing smallholders' incomes and strengthening the national economy.

He thanked the Parliament for endorsing the budgets of the two ministries and pledged TADB's increased support in building and upgrading infrastructure.

Mr Justine said that by endorsing the budgets of the two ministries, the national assembly has paved the way for further development of agriculture, livestock and fishery ministries.

He explained that the task ahead was to continue building or strengthening the current infrastructure, building the capacity of smallholders and helping producers access to + markets.

"The budgets have set goals for the 2021/22 fiscal year to give room for big reforms to be made.

Our job as an agriculture bank is to make sure practically these goals are met ,because we have witnessed very encouraging results as a result of infrastructure development and upgrading and capacity building of smallholders in the two ministries," he said.

The Minister for Livestock and Fisheries, Mr Mashimba Ndaki told the Parliament that through concerted efforts in building smallholders' capacity and infrastructure development, the livestock sector had grown where the number of cattle rose from 33.4 million to 33.9 million, goats from 21.29 to 24.5 million and sheep from 5.65 to 8.5 million.

Scanned with CamScanner

Benki ya TADB kushusha neema kwa wakulima na wavuvi nchini

NA MWANDISHI WETU, Dodoma

BENKI ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania(TADB), imeahidi kuongeza kushirikiana na Wizara ya Kilimo na Wizara ya Mifugo na Uvuvi kuhakikisha malengo ya bajeti ya wizara hizo kwa mwaka wa fedha 2021/2022 yanafikiwa kwa vitendo na kufanya ukuaji wa uchumi kuongezeka nchini .

Akizungumza hivi karibuni jijini Dodoma baada ya kupitishwa kwa bajeti ya wizara hizo, Mkurugenzi Mtendaji wa TADB, Japhet Justine alisema bajeti husika zimelenga kufanya maboresho makubwa katika sekta ya mifugo na uvuvi, hivyo benki yake itaendelea kutoa ushirikiano ili kufanikisha azma ya serikali ya kujenga uchumi wa viwanda ifikapo mwaka 2025.

"TADB itaendelea kutoa elimu, mikopo sambamba na kuwaunganisha na masoko wakulima na wafugaji ili waweze kufanya uzalishaji wenye tija na kuifanya sekta ya kilimo, mifugo na uvuvi kuchangia sehemu kubwa katika pato na Taifa,"alisema.

Justine alisema TADB imeendelea kutoa mikopo kwa wakulima ,wafugaji na wavuvi kupitia vyama vyao vya ushirika ili kuwafikia wahitaji wengi zaidi nchini kupitia na kuongezeka kwa uzalishaji kupitia sekta hizo.

"TADB imechangia katika utekelezaji wa bajeti ya mwaka 2020/2021 kwa kutoa mikopo kuwezesha kuboresha mnyororo wa thamani katika sekta ya mifugo na uvuvi na kufanya bidhaa zinazozalishwa kupitia sekta hizo kupata soko la uhakika," alisema.

Alisema benki yake ilitoa mikopo kwa wawekezaji wa viwanda vya kusindika maziwa na kuboresha miundombinu jambo lililosaidia kutengeneza soko la uhakika la maziwa kutoka kwa wafugaji katika maeneo mbalimbali hapa nchini.

Katika hatua nyingine, Justine alieleza kuwa tayari TADB imeshawezesha vikundi viya wavuvi kwa kuwapatia mikopo ya boti za uvuvi , vichanja vya kukaushia samaki, pamoja 'cold chain' hii ikiwa ni kuhakikisha samaki zinabaki na ubora wake mpaka zinapofika sokoni.

"Vikundi hivyo vikiwa ni chama cha ushirika wa wavuvi Ziiagula kilichopo Sengerema na Bukasiga kilichopo ukerewe mkoani Mwanza kuwa ni sehemu ya vikundi vilivyonufaika na mkopo kutoka TADB," alisema na kuhimiza wananchi kutumia benki yake ili waweze kupatiwa mikopo itakayosaidia kuinua uchumi wao na taifa kwa ujumla.

Awali akiwasilisha Bajeti ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Waziri wa Wizara hiyo, Mashimba Ndaki alieleza kuwa mafanikio makubwa yamepatikana ikiwa ni kuongezeka kwa idadi ya mifugo hapa nchini kutoka idadi ya ng'ombe imeongezeka kutoka milioni 33.4 hadi milioni 33.9, mbuzi kutoka milioni 21.29 hadi milioni 24.5 na kondoo kutoka milioni 5.65 hadi milioni 8.5.

Aidha, usindikaji wa maziwa umeongezeka kutoka lita milioni 74.3 mwaka 2019/2020 hadi kufikia lita milioni 75.9 mwaka 2020/2021 sawa na ongezeko la asilimia 2.2. Ongezeko hilo limetokana na viwanda kuongeza usindikaji ambapo sasa usindikaji umeongezeka kutoka asilimia 20 hadi asilimia 30 ya uwezo uliosimikwa.

MAFANIKIO

MIFUGO

Idadi ya ng'ombe imeongezeka kutoka milioni 33.4 hadi milioni 33.9 wakati mbuzi ni milioni 24.5 na kondoo milioni 8.5

Kamati ya Bunge yat wanaokwamisha mi

NA MWANDISHI WETU

KAMATI ya Kudumu ya Bunge ya Nishati na Madini, imetoa wito kwa serikali kuwa wakandarasi wasiotekeleza miradi ya umeme vijijini kwa kiwango bora awamu zilizopita, wasipewe kazi hiyo.

Rai hiyo ilitolewa juzi Dodoma na Mwenyekiti wa Kamati hiyo, Dunstan Kitandula, alipokuwa akitoa majumuisho ya hoja mbalimbali zilizotolewa na baadhi ya wajumbe katika semina iliyoandaliwa na Wizara ya Nishati.

Semina hiyo ililenga kujengea kamati hiyo uelewa wa kazi zinazoendelea kutekelezwa na sekta husika.

Alisema baadhi ya wakandarasi wanakwamisha jitihada na dhamira njema ya serikali inayolenga kuwafikishia umeme wananchi wote walioko vijijini, kutokana na kuchelewesha kukamilisha miradi hiyo na wengine kutekeleza chini ya kiwango kinyume na mikataba yao.

Aliutaka uongozi wa Wizara ya Nishati na taasisi zake, hususani Wakala wa Nishati Vijijini (REA) na Shirika la Umeme Tanzania (TANESCO), kutoa kipaumbele kwa wakandarasi waliotekeleza kazi zao kwa umahiri katika awamu zilizopita.

Akizungumza kwa niaba ya uongozi wa Wizara na taasisi zake, Waziri wa Nishati, Dk. M alimwahakikishia Waju hiyo kuwa serikali itar yaliyotolewa.

Kalemani alisema hatua za kuachana wabovu huku ak utekelezaji wa mirad umeme vijijini, a mzunguko wa pili a hivi sasa, wakandara hawakupewa kazi.

Katika hatua nyin alieleza kamati hi yake imeamua kutur maeneo korofi hus inayohifadhi maji ili ku ya kuharibika kwa ng kipindi kifupi.

Pia, aliahidi kuwa kusimamia kikamilifu nguzo za miti zenye ndani ya nchi ili ku viwango vya kimataif hasara katika mira umeme inayotekele serikali inatumia ng kuacha kuagiza kuto

Awali, akiwasili miradi inayotel Mkurugenzi wake

MADIWANI

WAZIRI wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, William Lukuvi, akizun Arusha, jana, wakati wa ziara yake ya kusikiliza na kuzipatia ufumbuzi kero z

DC Ikungi awapa somo la kilimo vio

NA NATHANIEL LIMU, Ikungi

MKUU wa Wilaya ya Ikungi, Mkoa wa Singida, Edward Mpogolo, amewaasa viongozi na watendaji wa umma kujenga utamaduni wa kujishughulisha na kazi ya kilimo ili watakapostaafu wawe na shughuli ya uhakika ya kufanya.

Mpogolo aliyasema hayo juzi alipozungumza katika kilele cha 'Siku ya mkulima Ikungi' kilichofanyika kijiji cha Mnang'ana, Kata ya Sepuka.

Alisema kilimo ni uti wa mgongo wa Watanzania, hivyo kazi hiyo haikwepeki hususan kwa watu wenye uwezo wa kufanya kazi.

Aliwataka viongozi hao kufanya uamuzi sahihi mapema na kuanza kuandaa mashamba kidogo ili wanapostaafu watakuwa na mashamba ya kukidhi mahitaji.

Kuhusu mashamba darasa, Mpogolo alisema yamewasaidia wakulima wengi kujifunza na sasa kilimo kwa baadhi yao kimekuwa cha tija zaidi.

Alisema ili kilimo kiwe na tija zaidi, wakulima wanapaswa kutumia mbegu bora na kupanda kwa wakati na kubainish umuhimu mkubwa waku mashamba yao ya alizeti kwa mali ghafi za kutosha, k viwanda zaidi 100 kwa kipind

> **Kipindi hiki amba inahimiza uanzish viwanda,Watanza budi kuelekeza n katika kilimo cha chenye tija, kitak ghafi ya kutosha**
>
> MKUU wa Wilaya ya Ik Singida, Edward Mpog

Scanned with CamScanner